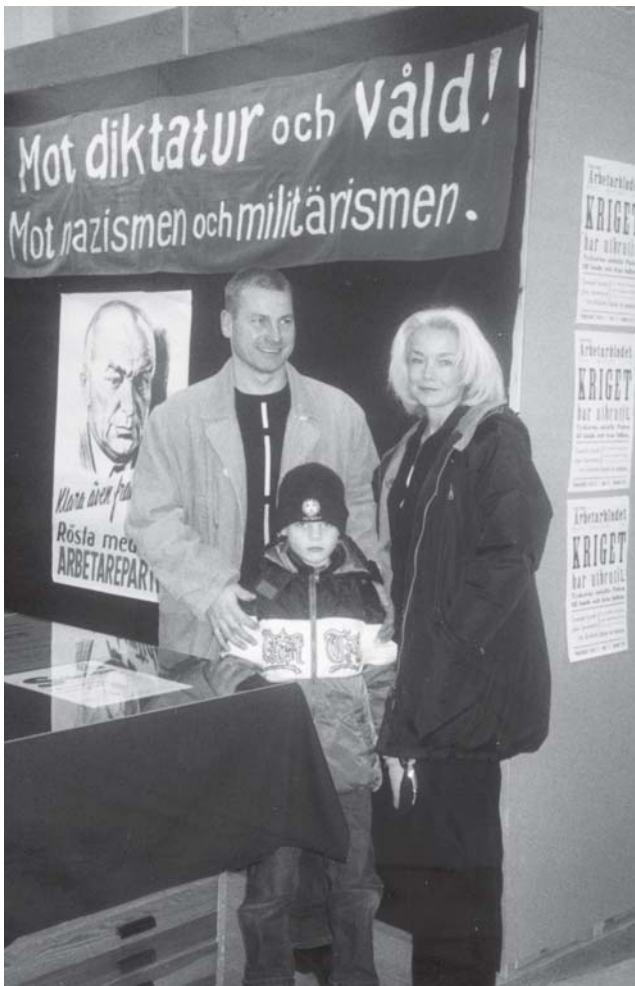

arkivXet

från Folkrörelsernas arkiv i Gävleborgs län

årgång 9 3/2002

Arkivens dag 2002 - om 1940-talet

Den 9 november sågs märkliga figurer patrullera Styrmansgatan. Uniformerade hemvärnsmän, som hämtade ur en 40-talsfilm, välkomnade besökarna till Arkivens dag på Folkrörelsearkivet. Temat var beredskapsåren ur alla möjliga synvinklar.

Utställningen visade t ex hur man roade sig under kriget, de fantastiska idrottsprestationerna och vilka olika politiska åsikter som uttrycktes, trots samlingsregeringens tal om enighet. Filmerna som visades gav besökarna en oundgänglig inblick i hur man kastar handgranater och klarar 1,75 i höjdhopp med dykstil. Cirka 330 personer besökte arkivet denna snöslaskiga lördag. Som tur var hade vi hemvärnsmän och lottor som bibehöll ordningen. Vår beredskap var god!

Foto: Barbro Eriksson, med undantag för grupp bilden som togs av Ulf Ivar Nilsson.

Historieintresset var på topp! Familjen Löfgren tittade på lokala filmer, lyssnade på Per Albins tal och studerade utställningen. Jakob var lite besviken över att det inte var tema Brynäs.

Parkeringen fylldes snabbt av tillströmmande bilburna besökare.

Mankemang med bilen - inga problem när det fanns händiga hemvärnsmän i närheten. "Zakka" och Göran Severin ryckte ut.

I stram givakt stod arkivets ordförande Roland "Zakka" Zachrisson och visade vägen till arkivet.

EN SVENSK TIGER

I köket var det bråda dagar för Anna Jonsson och Gun-Britt Aaltonen, iförda lottauniformer.

Bilder från Arkivens dag 2002

Glada och nöjda över en riktigt lyckad Arkivens dag, styrelse och personal pustar ut. Främre raden fr v: Barbro Sollbe, Anna Jonsson, Barbro Eriksson, Gun-Britt Aaltonen och Agnetha Nellfors. Bakre raden fr v: Hans Widing, Sigvard Bodin, Lisa Engström, Roland "Zakka" Zachrisson och Göran Severin.

”Tack för Nasseböterna” - valdag i Strömsbro 1936

Valdagen 1936 kom med strålande sol och köerna var långa vid vallokalerna. Upp till två timmar kunde man få vänta på vissa ställen för att lämna sin röst i riksdagsvalet. Utanför ordenshuset i Strömsbro stod de olika partierna med sina skyltar och valsedlar. Där stod även det nationalsocialistiska partiet med sin skylt, som i tidningarna dagen efter beskrevs som ”smaklös”.

När Alfred Johansson, en färgstark socialist som gick under namnet ”den röde skomakaren från Strömsbro”, kom till vallokalen hamnade han genast i en uppretad ordväxling med nationalsocialisterna. Han ville att deras skylt skulle bort från platsen, men nazisterna stod envist kvar. I den allt mer upphetsade stämningen föll skylten omkull och polisen dök upp för att reda ut situationen. Valdagen 1936 resulterade för skomakarens del i en avlagd röst i riksdagsvalet samt polisingripande och böter.

Av de 1 265 röster som lades i valurnorna i Strömsbro hade 942 gått till socialdemokraterna. Det var en enorm framgång för Strömsbro socialdemokratiske ungdomsklubb, som ensam hade skött valagitationen i sitt område. Till sin hjälp hade man ett bidrag på 32 kronor från Gävle socialdemokratiske arbetarekommun och ”en intensitet och kamplusta, som saknar motstycke i platsens historia” som Arbetarbladet uttryckte det. Ungklubbisterna översvämmade trakten med sitt budskap, klistrade affischer på husfasader och anslagstavlor, skickade ut valmaterial, arrangerade cykelpatruller och gjorde till och med hembesök för att vinna väljare över en kopp kaffe.

Ordenshuset i Strömsbro, här under riksdagsvalet 1940.

Socialdemokratiske ungdomsklubbens lokal i Strömsbro 1936. Med Per Albin och Hjalmar Branting blickande ner på dem sitter May Forsström, Lisa Jernberg, Britt Eriksson och Ingrid Eriksson och förbereder utskick om årets valfilm ”Landet för folket” med Sigurd Wallén i huvudrollen.

Väggarna i ungdomsklubbens lokal var tapetserade med årets valaffischer om folkpension och framtidsfolk. Där hängde också en banderoll med texten ”Mot diktatur och våld! Mot nazismen och militarismen”. Kampen mot nazism och fascism var en viktig del av ungdomsklubbarnas arbete på 1930-talet och under kriget. Därför var det en självklarhet för klubben att hjälpa Alfred Johansson betala de böter han ådrog sig i intermezzot med nazisterna på valdagen 1936. När denne fyllde 60 år och uppvaktades av ungdomsklubben i Strömsbro skrev han ett tillägg på tackkortet: ”Tack för Nasseböterna.”

Lisa Engström

*Stridens vågor gått höga och valdagen då höll
det i Strömsbro på att bli revolution*

Alfred Johansson han sa:

Du åt helsike kan dra,

Ty för nassar ges det inte nån pardon

Ja, nu valet är slut, vi har fått som vi vill hat

Vår Per Albin återfått sin taburett

Och fast Bramstorp få va me

Ä vi lika gla för de

En sån brakseger man sällan haver sett

Ur Valarbetarvisa 1936 av Gösta Eriksson med fru

Nya medlemmar 2002

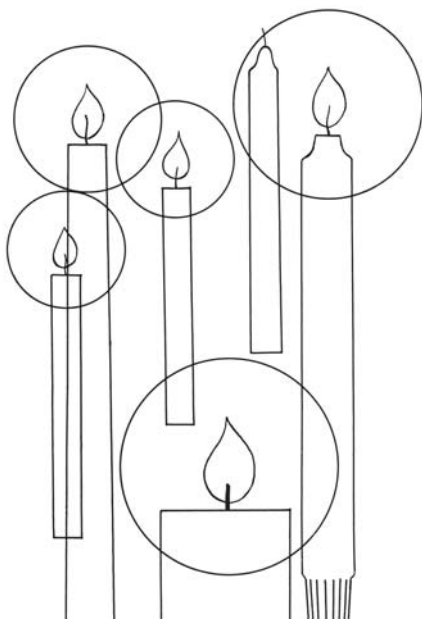
Miljöpartiet de Gröna, Gävle
 Hudiksvalls ABK
 Odd Fellow-logen nr 52 Gefleborg
 Odd Fellow-logen nr 108 Gästrikland
 Odd Fellow-logen nr 160 Pehr Murén
 HSB Gävleborg
 PRO Andersberg
 MHF verksamhetsråd, Gävleborg
 Rebeckalogen nr 51, Karolina Själänder,
 Gävle
 Lägret nr 10, Tre Pelare, Gävle
 Astrid Ohlsson, Kungsberg
 Reumatikerföreningen, Hudiksvall
 Sandarne socialdemokratiska förening
 Ulf Jegeman, Sandviken
 Hoforsrevyn
 Fastighetsföreningen Gefleborg, Gävle

Grattis 75-åringar!

Vänsterpartiet, Söderhamn
 Hamrånge gymnastik- och idrottsförening

Grattis 40-åringar!

Samlarklubben Tre Ankare, Gävle
 Gästriklands seglarförbund
 Bollnäs Inner Wheel club
 Transportarbetareförbundet avd 18,
 Hälsingland

**GOD JUL
 och
 GOTT NYTT ÅR
 tillönskas
 våra medlemmar och läsare**

arkivXet är en anspråkslös kanal mellan Folkrorelsearkivet och dess medlemmar - en kanal som förstås kan och ska utnyttjas i båda riktningarna...

Redaktion: *Lisa Engström, Barbro Eriksson, Agnetha Nellfors och Barbro Sollbe*

Folkrorelsernas arkiv i Gävleborgs län, Styrmansgatan 4, 802 84 Gävle, tel 026 - 10 88 70,
 fax 026 - 10 65 61, e-post: arkiv.gavleborg@telia.com
 Hemsida: www.gpunkt.com/kultursidor/folkrorelsearkivet

